

Всеукраїнська учнівська олімпіада з української мови та літератури

2023/2024 н. р.

III етап

11 клас

УКРАЇНСЬКА МОВА

I. Творча майстерня

Напишіть твір-роздум (обсяг – 2,5–3 сторінки).

Державна зрада – це діяння, умисно вчинене громадянином на шкоду суверенітету, територіальній цілісності й недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці держави: перехід на бік ворога в умовах воєнного стану, надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підвальної діяльності проти держави.

Обґрунтуйте свою думку щодо методів убезпечення країни від державної зради. Як цьому запобігти?

12 балів

II. Синтаксичний ринг

Перепишіть речення, розставте розділові знаки. Виконайте повний синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, побудуйте структурну схему, дайте загальну характеристику всій конструкції і компонентам як простим реченням), надпишіть частини мови. Виконайте морфологічний і словотвірний розбори виокремленого слова.

Любомир Гузар не кричав і не наказував вів за собою тисячі людей дорогою любові й поваги до іншого проповідував любов навіть тоді коли здається що єдина зброя це злість і агресія (Із часопису).

14 балів

III. Лінгвістичний бліц

- Запишіть словами числівники, узгоджуючи їх з іменниками:
4 (княнин), 3 (кошеня), 2 (ворота), 8 (ножиці), 1448 (депутатами), кількасот (грузин), 1982 (роком), 67 (зустріч).
- Запишіть слова іншомовного походження, уставивши потрібні літери:
ан..отація, барок..о, біл..ь, ват.., лібрет..о, інтермец..о, беладон..а, ім..іграція.
- Розставте наголос у словах:
начинка, зручний, форзац, голубці, вишиваний, перекис, заставка, центнер.
- Запишіть іменники в родовому відмінку однини:
коридор, шлунок, сюжет, відмінок, Сиваш, бюлетень, брелок, вокзал.
- Із поданими словами складіть і запишіть словосполучення так, щоб вони оприявнювали пряме й переносне значення:
корінь, срібло, шлях, воїн, зелений, впасти, стріляти, вікно.

6. Відредагуйте словосполучення. Запишіть відредагований варіант:
кольорова гама, вкриті ожеледицею дерева, споживацький попит, призвели до перемоги, сусідська країна, попередній досвід, тактична людина, земельні роботи.

12 балів

11 КЛАС. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

I. Соціальна сторінка письменника

Створіть сторінку Миколи ХВИЛЬОВОГО в одній із соціальних мереж, обравши не менше 5 інформаційних блоків із зазначених (*псевдонім (якщо є); нікнейм; місце народження; родина; професія; заклади, у яких навчався та працював; найвідоміші твори; провідні ідеї, погляди; міста, країни, які відвідав; уподобання; друзі; крилаті вислови*).

5 балів

II. Літературний бліц

Дайте відповідь на запитання або продовжте твердження, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Назвіть основоположника української неокласичної школи поетів.
2. Що означає слово «палімпсест»? Укажіть автора однойменної збірки.
3. Представниками культурно-мистецької течії шістдесятників були... . (назвіть не менше п'яти).
4. «Маруся Чурай» Ліни Костенко за жанром... .
5. Яку присвяту має новела Григора Тютюнника «Три зозулі з поклоном»?
6. Назвіть збірки новел Миколи Фітільова.
7. «Культурних сил нам треба, от що... – йому приємно було, що він тільки тимчасово, на три роки, покинув свої стріхи, щоб вернутися потім при повній зброї на боротьбу і з самогоном, і з крадіжками, і з недіяльністю місцевої влади». Укажіть автора та назву твору за наведеною цитатою.
8. Назвіть імена видатних літературознавців (не менше п'яти).
9. Якому твору М. Хвильовий подає присвяту-асоціацію на початку новели «Я (Романтика)»? Укажіть назву й автора.
10. Назвіть сучасні літературні угруповання (не менше п'яти).

10 балів

III. Лабораторія літературного критика

Прочитайте вірш Ліни Костенко. Виконайте ідейно-художній аналіз художнього твору (проаналізуйте основні мотиви поезії, визначте жанрові особливості, схарактеризуйте ключові художні образи й засоби художнього вираження).

ДАВИДОВІ ПСАЛМИ

Псалом 1

Блажен той муж, воістину блажен,
котрий не був ні блазнем, ні вужем.
Котрий вовік ні в празники, ні в будні
не піде на збіговиська облудні.
І не схибнеться на дорогу зради,
і у лукавих не спита поради.
І не змінє совість на харчі, –
душа його у Бога на плечі.
І хоч про нього скажуть: навіжений,
то не біда – він все одно блаженний.
І між людей не буде самотнім,
стоятиме, як древо над потоком.
Крилаті з нього вродяться плоди,
і з тих плодів посіються сади.
І вже йому ні слава, ні хула
не зможе вік надборкати крила.
А хто від правди ступить
на півметра, –
душа у нього сіра й напівмертва.
Не буде в ній ні сили, ні мети,
лиш без'язикі корчі німоти.
І хто всіляким ідолам і владам
ладен кадити херувимський ладан,
той хоч умре з набитим гаманцем, –
душа у нього буде горобцем.
Куди б не йшов він, на землі і далі,
дощі розмиють слід його сандалій.
Бо так воно у Господа ведеться –
дорога нищих в землю западеться!

12 балів

Усього: 65 балів

Бажаємо успіху!